

פרוטוקול מס' 179

מישיבת הוועדה לשירותים ציבוריים
יום א', י"ד באדר א' תשל"ו - 15.2.76
שעה 11.00

נכח ה:

חברי הוועדה: ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
א. ורדיגר
ה. זיידל
מ. ידיד
פ. שינסן
ח. שמעוני

מוזמנים: ד"ר מ. קלמן - משרד הבריאות
גב' י. קרנות -
עו"ד ש. נעמן - יועץ משפטי, משרד הבריאות
גב' ט. שפניץ - יועצת משפטית, משרד המשפטים

מזכירת הוועדה: שושנה כרם

רשמה: לאה צ'סנר

סדר-היום: חוק לתיקון פקודת רופאי שיניים (סס' 6)
תשל"ה - 1975 (המסך הדיון)

2/.

-1079-

(נתקבל ביום 19.2.76)

היו"ר ח. גרוסמן:

פותחת את הישיבה.

היועצים המשפטיים הכינו לנו לוח לפי בקשתנו, של ההצעות השונות לסעיפים השונים לאור הדיונים שהיו לנו עד היום. הם עשו כאן עבודה יפה מאד של ריכוז החומר, ואני מודה להם מאד על כך.

ברצוני למסור כאן שפנינו למדענה להשכלה גבוהה, לפי הצעת ח"כ שמעוני, ונציגיה טוענים, כי אין להם מה להוסיף על הדברים שנאמרו כאן על-ידי נציגי ההסתדרות הרפואית והאוניברסיטה.

נעבור עכשיו על הסעיפים והצעות התקונים

ונצביע.

סעיף 5(1)(א)

ביקשנו שיביאו לנו דוגמאות של חוקים בעולם בהם משתמשים במושג "אדם הגון". מסתבר שבהרבה ארצות משתמשים במושג of good moral character או of good character.

ד. קלמן:

ברוב החוקים של רופאי שיניים במדינות המערב יש המושג הזה של אדם הגון מבלי לפרט, ויש שדורשים הבהרה של כוטר, או של עורך-דין או איש ציבור, המעיד על מוסריותו של המועמד. היתה מדינה אחת שאפילו לגבר גרוש רצו לפטול את הרשיון כרופא שיניים. עכשיו ביטלו זאת. בג'ורג'יה אפילו היום, אם אדם עשה מעשה בלתי-מוסרי, שאינה קשור למקצוע, לא יוכל לקבל רשיון. אינני יודע אם ברצוננו להגיע עד כדי כך, אבל ביחס לרופאי שיניים יש בכל מקום העניין הזה של.

ג. קרנות:

היה מקרה של סטודנט שהואשם בהונאה על פי סעיף 9, אבל היועץ המשפטי לממשלה טען, כי כללי האתיקה אינם חלים על סטודנטים, אלא רק על רופאים בעלי רשיון. במקצועות אלה לא מספיק שהיתה לאדם הרשעה כללית.

היה מקרה של אדם שהיו לו שתי דיפלומות: דיפלומה לרפואה ודיפלומה לרפואת שיניים, ובנואו ארצה לפני 40 שנה ביקש רשיון לעסוק ברפואת שיניים, ובזה עסק כל השנים. לפני מספר שבועות הוא ביקש רשיון של רופא, לאור הדיפלומה שיש לו, כיוון שנתור רופא יוכל לקבל פטור מסמים. בגלל הניפוק הזה, ולמרות שיש לו דיפלומה של רופא, מאחר שהוא 40 שנה עסק ברפואת שיניים, לא נתנו לו את הרשיון.

ל. דיציאן:

אני מצטער, אבל זו אינה דוגמה לאי-הגינות.

היו"ר ח. גרוסמן:

הפעלים מהם למעט בכתובים. אני מציעה להשאיר את הנוסח כפי שהוצע בהצעת החוק. ח"כ שינמן מציע לכתוב: אדם הגון ואין הוכחה נגדו של אי-הגינות. ח"כ זיידל ובארי מציעים למחוק את סעיף (א); ח"כ שמעוני מציע לכתוב: מי שיש לו תעודת יושר על פי החוק; ח"כ דיציאן מציע לכתוב: אם לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון; ח"כ חריש מציע לכתוב: אדם שאין לו עבר פלילי.

ז. נעמן:

אני מציע להשאיר את הנוסח המוצע, ושהוועדה תפנה בהמלצה למשרד הבריאות ולמשרד המשפטים לתקן את המושג הזה מאחר והוא מופיע בשלושה חוקים: חוק הרופאים, רופאי שיניים ופקודת הרוקחות. המבחן של אדם הגון קשור לאתיקה המקצועית. איננו רוצים להרחיב את המבחן הזה גם מטעם אחר ללא התייעצות עם ההסתדרות הרפואית והרוקחים. נקבל בהערכה המלצה כזאת.

ש. נעמן:

של הוועדה ונפעל לפיה, כדי לתקן את המושג הזה בחוקים אחרים. אנחנו חושבים שגם עבירה שיש עמה קלון זה סיבחו צר טדי, אם כי אין לזה הגדרה בחוק, כי זה מתייחס בעיקר למילוי תפקיד ציבורי, ובצורה סבוכה יותר למי שעוסק במקצוע חופשי. ואינו קשור עם האתיקה הרפואית דוקא.

הי"ר ח. גרוסמן: יכולה להיות המלצה של הוועדה למשרד הבריאות לתקן ולגבש את המונח הזה בכל החוקים בהם הוא מופיע, ויש אפשרות שכבר בחוק הזה ננסח זאת אחרת.

ל. דיציאן: איני מקבל את הערת היועץ המשפטי. אנחנו מחוקקים את החוק מחדש ויכולים להכניס נוסח אחר. המלצה לתקן זאת בחוקים אחרים אינה קשורה בהצעה שלפנינו.

ה. זיידל: אני מתנגד להצעת סר נעמן. שננסח את הסעיף תוך ידיעה שנצטרך לתקן אותו אחר כך.

י. בארי: אני מציע על נקודה זו לא להצביע היום, ונחזור לזה לפני סיום הדיון בחוק כולו, ואולי בינתיים נגבש נוסח אחר. נראה לי שהצעתו של סר דיציאן היא צרה טדי; עבירה שאין בה משום קלון קשורה גם לפשיטת רגל. אם לא תהיה הגדרה ברורה עלולים להיות חילוקי-דעות בין השופטים.

הי"ר ח. גרוסמן: ישנן שש הצעות לתיקון הסעיף, וישנה הצעה לדחות את ההכרעה בסעיף זה.

ה צ ב ע ה

החלטת לדחות את ההכרעה בסעיף 5(1)(א)

בינתיים

ס. ידיד: אני מציע לא לחכות, ולהעביר פנייה למשרד הבריאות ולמשרד המשפטים למצוא הגדרה סתאית בכל החוקים שמופיע מונח זה. על-ידי זה אנחנו יכולים לחסוך זמן.

ש. נעמן: השרים יפנו את הפנייה אלינו, ליועצים המשפטיים, ולכן איני רואה כל סמך בהצעה זו. זו בעיה עקרונית שדורשת מחקר השוואתי וקשורה בשלושה חוקים, ולא נוכל לעשות זאת תוך סרוץ עם הזמן. במקום שקבעו עבירה שיש עמה קלון יש אפשרות לערער לבית-הדין העליון; על הגינות לא קיימת אפשרות ערעור.

הי"ר ח. גרוסמן: אחרי שהיתה הצבעה לדחות את ההכרעה, איננו יכולים לדרוש מהממשלה להציע הצעה אחרת; אנחנו יכולים להציע הצעה. נשוב לזה לפני סיום הדיון בחוק.

סעיף 5(1)(ב)

א. שמעוני: אני מציע לכתוב: "בעל השכלה אקדמאית מלאה בריפוי שיניים, שהסנהל הכיר בה"; כן אני מציע שסעיף זה יבוא במקום סעיף 2. כלומר, שיהיו אנשים שיצטרפו לבריפוי שיניים על פי התקנות שהתקין שר הבריאות.

הי"ר ח. גרוסמן: זה שייך לסעיף אחר. כאן מדובר על אלה שזכאים לקבל רשיון בריפוי שיניים.

ל. דיציאן: אני מציע לכתוב בסעיף 1: מי שימלא אחרי תנאים אלה זכאי לקבל רשיון לעסוק בריפוי שיניים; ובסעיף 2 נקבע הגדרה אחרת.

ל. דיציאן:

אני קציע לא לבטל את ההבדל בין רופאי שיניים לבין מרפאי שיניים, כפי שהיה קיים עד היום.

ח. שמעוני: אני מצטרף.

ד"ר ס. קלמן: זוהי בעצם סדרת כל החוק הזה. כל ההצדקה לקורסים

שאנחנו עורכים כיום, זה כדי להעלות את הרמה. נדגש שהמושג של מרפאי שיניים ימשיך להתקיים, כל הזבנני וורצ'י שיבואו מרוסיה יוכלו לקבל רשיון, ולא תהיה כל הצדקה לדרוש מהם אפילו על פי החוק לעמוד מיבחנים. בכל העולם, חוץ מבריה"ם, בוטל המושג של מרפאי שיניים, וגם הארגון הבינלאומי לרפואת שיניים דוגל בכך שיהיו רק רופאי שיניים, ולזה אנחנו רוצים להגיע. הגענו לפשרה עם האוניברסיטאות והמוסדות להשכלה גבוהה, שכל עולה חדש שיש לו ותק כמרפא שיניים יעבור קורסים ויעמוד בבחינות כדי לקבל רשיון כרופא שיניים. בסופו של דבר הכוונה לדאוג לרמה גאותה של טיפול שהציבור יקבל אותה.

עוד ב-1965 הכנסת החליטה שלא יהיו מרפאי שיניים חדשים, ולכן אנחנו דורשים מכולם לעבור את הקורסים הדרושים כדי לקבל רשיון של רופא שיניים. מה שמוצע כאן פירושו לחזור אחורה. יש היום מרפאי שיניים שעובדים ללא רשיון, שמשרד הבריאות ומשרד המשטרה אינם יכולים לפתור את הבעיה שלהם, ולכן אנחנו מביאים את החוק הזה.

רופאי השיניים יבנו בבעיה זו בוועידה השנתית שלהם, והם הסכימו לקבל את מרפאי השיניים להסתדרות שלהם, אחרי שהם ילמדו בקורסים ויעמדו בבחינות הדרושות. יש רופאים שאינם רוצים ללמוד עם המרפאים. לא מתקבל על הדעת שגם עכשיו נמשיך בשתי רמות של טיפול בשיניים. אנחנו מוכרחים להקפיד על השימוש בתואר דוקטור רק לגבי אלה שסיימו אוניברסיטה.

היו"ר ח. גרוסמן: ישנן שתי קונצפציות, וכל כוונת החוק הזה היא

לשים קץ למעמד של מרפאי שיניים. נאמר שאלה שהם בגיל גבוה ועוסקים בזה הרבה שנים, קשה לחייב לעמוד בבחינות. אבל העולים החדשים יהיו צריכים להשלים את לימודיהם כדי לקבל רשיון לעסוק בריפוי שיניים. היתה אצלי משלחת של הזבנני וורצ'י שלא עברו את הקורסים, והם לא יוכלו לעסוק במקצוע.

ח. שמעוני: ההסבר של ד"ר קלמן נוגע לסעיפים הבאים, ולא

לסעיף שמגדיר מי יכול לקבל רשיון. נאמר שרשיון יכול לקבל מי שיש לו דיפלומה והשכלה אקדמאית מלאה. אני מצטרף להצעת ח"כ דיציאן, שהגדרה זו תתייחס למי שמקבל רשיון כרופא שיניים. כוונתי שהאחרים יורשו לעבוד כמרפאי שיניים אחרי השתלמות נוספת. זה יהיה תמריץ ללכת להשתלמות, כי רק אז יקבלו את הרשיון.

היו"ר ח. גרוסמן: אתה מציע לסווג בין אלה שיש להם השכלה אקדמאית

מלאה לבין אלה שאין להם, וגם הם יצטרכו לקבל השתלמות כדי לקבל רשיון כמרפאי שיניים.

ס. גז: ישנו פתגם ערבי האומר: מי שסופר כסף לבדו

תמיד ישאר לו עודף. היועצים היושבים כאן רואים לפנייהם מדינה שהכל בה מתנהל לפי נורמות של החוק הכתוב, והם מתעלמים מהבעיות של העם היהודי הנמצא בפזורה, ואנחנו רוצים שיגיע לארץ. היו בארצות חוקים מסויימים שמנעו מיהודים להשלים את לימודיהם האקדמאיים, אבל הם בעלי מקצוע שרוצים לעסוק בו בארץ. משרד הבריאות מנסה למצוא דרך לבוא לקראת האנשים האלה. (היו"ר ח. גרוסמן: גם האוניברסיטה וגם הסתדרות רופאי השיניים הלכו באותה הדרך).

ס. גז:

ישנה בעיה עם עולים מרוסניה ומרוסיה, שעובדים כמרפאי שיניים שנים רבות, ואינם צעירים יותר, ונאמר שהודאות החוק הזה לא יחול עליהם. בסך-הכל מדובר על 14 איש. כולנו רוצים שתהיה דמה מכסימלית בשטח של ריפוי שיניים, ולכן צריך לגבי העולים הנאים עכשיו לעשות סיון ולשלוח אותם לקורסים הדרושים כדי שיוכלו לקבל רשיון.

אני מציעה למשרד הבריאות להקים ועדה מקצועית, שישתתפו בה נציגי הסתדרות רופאי השיניים, האוניברסיטאות, משרד המשפטים, משרד הבריאות, ונציגי ציבור שהם יוכלו לבחון את הדברים, ולסנוע את ירידתם לחוץ-לארץ של 14 מרפאי השיניים, מפני שכאן אינם יכולים לקבל רשיון. (ל. דיציאן: גם בחוץ-לארץ לא יוכלו לעבוד במקצוע). בצרפת עדיין קיימים מרפאי שיניים. ברור שאי-אפשר לתת תואר אקדמאי לכולם, וצריכים להיות קורסים ובחינות לשם קבלת רשיון.

הי"ר ח. גרוסמן: מה שאת מציעה קשור לסעיפים אחרים. את יכולה להצטרף להצעה המשותפת של ח"כ דיציאן ושמעוני שתימשך ההבחנה בין מרפאי שיניים לבין רופאי שיניים.

י. בארי: למעשה יש כאן שלוש גישות, ששתיים מהן הן קיצוניות. אבל ישנן נקודות מגע ביניהן. נקודות המבט של ח"כ גז ושל ח"כ דיציאן ושמעוני שונות לחלוטין, אבל בנקודה מסוימת הן מגיעות למיפגש. הגישה השלישית היא של הממשלה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בחוק שלפנינו.

יש לקחת בחשבון שההסתדרות הרפואית תומכת בחוק זה, והוא מוצע על דעתה הסכמתה כפוף להערות מסוימות, שנראות לי הגיוניות, שאני אתמוך בהן, תוך הסתייגות מסויימת.

המגפה העיקרית היא להביא לאחידות ולחסל את ההבחנה בין רופאי השיניים לבין מרפאי השיניים; שנית, להכיר רק באותם מרפאי שיניים שעבדו כדין וכחוק. אני מתנגד לתח פרט לאלה שעבדו מחוץ למסגרת החוק. ההנחה היא שה"זובנו ווראצ"י לסדו כמה שנים ועסקו במקצוע, ואחרי קורסים מסויימים הם יכולים לקבל רשיון של רופא שיניים. התנאי לקבלת הרשיון יהיה השלמת לימודיהם וכניסתם למעגל של רופאי השיניים.

עמדתי תהיה בהתאם להצעת הממשלה, ואני מקווה שאם יהיה גל נוסף של עולים בעלי תואר, בין אם עבדו כחוק או לא עבדו כחוק, לא נביא תיקונים נוספים, כדי לא לחזור לפרשה של מרפאי השיניים כפי שהיתה בשנים עברו.

ל. דיציאן: יכול להיות הגיון וצדק מסויימים בדברי ד"ר קלמן על האחידות, לו היתה בפנינו בעיה של 200 או 300 איש שצריך לדאוג להם, ובזה לפתור את הבעיה לצמיתות. מרפאי השיניים שהם מעל או קרוב לגיל 60 בעוד כמה שנים יצאו ממעגל העבודה, ומהיום והלאה צריך לשאוף שכולם יהיו בעלי השכלה אקדמאית שלמה. אבל החוק אינו אומר זאת, אלא ההיפך. אני מקווה שתהיה עליה בלתי-מוגבלת מבריה"ס. יכולים לבוא כאלה שגמרו את לימודיהם באוניברסיטה, אבל בבית-הספר המקצוע לסדו רק 3 שנים; אנחנו ניתן להם פרט ונקרא להם רופאים אף-על-פי שעבדו קודם של שנה אחת.

כמו שקיימו קורסים מיוחדים לעולים לישראל בווינה, יכולים לקיים קורסים כאלה במקום אחר, בחור בן 15 - 16 יעבור שם בית-ספר מקצוע של 3 שנים, ואחרי שימשיך כאן בלימודים שנתיים יקבל תואר של רופא שיניים. זו מגמתו ופירושו של החוק שלפנינו.

ל. דיציאן:

באנגליה ובארצות אחרות ביטלו את ענין מרפאי השיניים. אבל אצלנו כל גל עליה מביא מרפאי שיניים חדשים, ולכן לא יכולה להיות אצלנו הפרדה מוחלטת בין שני המקצועות האלה. מצד שני איננו יכולים לתת תואר גם למרפאי שיניים, לפני שהגיעו לדסה הדרושה. לא צריך לתת רשיון למרפא שיניים, אבל צריך לשמור על שני סוגי המקצוע.

אני אוכל להתייחס ביתר קלות ליתר הסעיפים, אם נקבע את ההפרדה הברורה הזאת.

פ. שינמן: אם לא נדון בנפרד בכל סעיף וסעיף לא נוכל לסיים את הדיון.

הי"ד ח. גרוסמן: אחרי שנתגבר על הענין העקרוני, נוכל להתקדם מהר יותר בסעיפים האחרים. הצעתם של ח"כ שמעוני ודיציאן קשורה לעקרון שמונח בחוק הזה.

פ. שינמן: אין זו הפעם הראשונה שאנחנו דנים בסעיפים אלה, ואני מבין שח"כ שמעוני מבקש שישאירו את מרפאי השיניים.

ח. שמעוני: אני מצטרף להצעה של ח"כ דיציאן, שמרפאי השיניים יחוייבו בהשחלטות ובחינות אולי יותר חמורות.

פ. שינמן: מתחילה הדיונים בחוק שמענו, כי המגמה היא לבטל את מרפאי השיניים, והבעיה היא איך לשלב מגמה זו בסעיפי החוק. מה שמוצע כאן זה שינוי אבסולוטי של מגמת החוק, ואני בעד הצעה החוק.

מ. ידיד: אני מצטרף להצעה ח"כ שמעוני, אבל ברצוני להיות משוכנע, שבמסגרת החוק הזה רוצים למצוא פתרון לגבי אלה שבזמן קבלת החוק הזה יעסקו או עוסקים במקצוע של מרפאי שיניים; שיאורגנו עבורם קורסים והשחלטות, ויוטלו עליהם סיגבלות, כדי לסגור את המעגל של מרפאי השיניים.

ד"ר ס. קלמן: 124 מה"זובנוי ווראצ"י גמרו בהצלחה את הקורסים שלנו וקיבלו רשיונות של מרפאי שיניים, לפי החוק הקיים. אם הכנסת תחליט שלהנא אנשים כאלה יוכלו לעבוד כמרפאי שיניים יהיה בזה מסום איפה ואיפה. ישנם בארץ עולים שכבר כמה שנים עובדים כמרפאי שיניים, אחרי שהם עברו את הקורסים לפי דרישת האוניברסיטה וההסתדרות הרפואית; פתאום ניתן לעולים חדשים רשיון של מרפאי שיניים? אין לזה הצדקה.

זה 5 שנים שאני לומד וצודק את הבעיה הזאת, ואני רחוק מלהבין את הכל. אבל אם בכל העולם שוכנעו שזה רע לציבור אם יש מרפאי שיניים משני סוגים, גם אצלנו זה לא יכול להיות. ביום חמישי היו בחינות בחיפה ורק 1 מתוך 4 לא עבר, והוא צריך לעבור בחינה נוספת לפני שיקבל את הרשיון. אם שוב תהיה אפשרות לקבל רשיון כמרפא שיניים כל אחד יבחר בזה ולא ירצה לעבור קורסים.

ח. שמעוני: אבל אני מציע לחייב את מרפאי השיניים בהשחלטות ובחינות.

ד"ר מ. קלמן: היום אנחנו מתקרבים למצב הרצוי, אם כי רחוקים משלמות. אנחנו נותנים קורס של 1400 שעות, שזה לימודים כמעט של שנתיים, והבחינות רציניות ביותר. הרעיון של משרד הבריאות הוא להעלות את הרמה המקצועית. אני יודע, כי מה שאתם רוצים הוא בתום לב, אבל אני מנסה לשכנע אתכם שזה רע.

הי"ר ח. גרוסמן: לפי מה שאתם מציעים, הרי אלה שלא סיימו את הקורסים לא יקבלו רשיון; ולפי מה שמציעים ח"ה שמעוניי ודיציאן יוכלו לקבל רשיון של מרפאי שיניים, ויחוייבו בהמשך השתלמויות.

ח. שמעוני: לא יקבלו רשיונות אלה שלא יעברו את הקורסים ואת כל הבדיקות והקריטריונים הדרושים.

ל. דיציאן: ברצוני להביא לשימת לבכם, כי כאשר נתקבל חוק המהנדסים, כל אחד היה צריך להופיע בפני ועדה ולהציג את הדיפלומה שלו, והיו מספר מבוטל של מהנדסים שלא קיבלו רשיונות.

ש. געמן: לפי סעיף 9(5) של חוק האדריכלים והמהנדסים לא היו צריכים להציג דיפלומה, אלא תעודה המוכיחה 12 שנות לימוד מעשי בענף הנדסי מסויים.

הי"ר ח. גרוסמן: אנחנו עוברים להצבעה. קודם מעמיד להצבעה את הצעתו של ח"ה דיציאן לסעיף (1)(ב): מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רשיון כרופא שיניים.

הצעת ח"ה ל. דיציאן - לא נתקבלה

ח"ה ל. דיציאן שומר לעצמו זכות להסתמינות משותפת עם ח"ה ח. שמעוני.

הצעת ח"ה ח. שמעוני לסעיף 5(1)(ב): "בעל השכלה אקדמאית מלאה בריפוי שיניים, שהמנהל הכיר בה"

בעד הצעת ח"ה ח. שמעוני - 2 קולות
נגד - 7

ההצעה לא נתקבלה

ח"ה ח. שמעוני שומר לעצמו זכות להסתמינות.

סעיף 5 (1) (ג)

הי"ר ח. גרוסמן: אני מציעה להוסיף כאן חושב ארעי לגבי עולים חדשים. עולים שנאים לארץ על פי חוק השבות יש להם זכויות של עולים חדשים במשך 3 שנים, גם אם הם בטסטוס של חושב ארעי.

ההצעה להוסיף בסעיף (ג) את המלים: חושב ארעי - ג נ ק ב ל ה

סעיף 5 (ב) ו(ג) עם התיקון - א ו ש ב
ההכרעה בסעיף 5(א) - ג ד ח ה' למועד מאוחר יותר

ד"ר מ. קלמן: צריך לזכור שהמושג חושב ארעי חל למעשה רק לגבי עולים מן המערב, כדי לשמור לעצמם זכויות מסויימות. מי שבא מרוסיה מקבל את האזרחות הישראלית מיד, כי הרוסים שוללים ממנו את האזרחות הרוסית ברגע שהוא יוצא משם.

ח. שמעוני: התנאים של השכלה או הנינות או תעודת יושר אינם חלים על סעיף 2(א), אם דורשים זאת כרופא.

ל. דיציאן: אז לגבי סעיף 2(א) צריך לקבוע שעל המועמד להיות תושב קבוע או אזרח ישראל. הקורסים האלה עולים הון תועפות למדינה, ולא צריך לתת אפשרות לנצל אותם כדי לקבל תעודה, ואחר כך לנסוע לארץ אחרת ולהציג את התעודה הזאת כרופא.

ד"ר מ. סלמן: התנאי למי שעובר את הקורסים צריך להיות שהוא אזרח המדינה.

מ. גז: יש מקרים שבהם תושבים ארעים צריכים להחשב כתושבי קבע, כמו סטודנטים למשל, שבאים ללמוד באוניברסיטאות כתושבים ארעים, ומקבלים הלוואות ומשכנתאות לשיכונים כאילו היו תושבי קבע. זאת מתוך מטרה לעודד אותם להשאר בארץ לאחר סיום הלימודים.

הי"ר ח. גרוסמן: למעשה כל הדיון הזה הוא תיאורטי, כי את הקורסים צריכים לעבור בעיקר עולים מארצות המזרח, שהם אוטומטית מקבלים את אזרחות ישראל לפי חוק השבות. גם עולים ממרוקו אינם יכולים לחזור לשם.

ד"ר מ. סלמן: בין כל מרפאי השיניים שנאו עד עכשיו ואחר-כך עברו קורסים לא היה אף תושב ארעי. בדרך-כלל אלה הם עולים חדשים שאנחנו צריכים לעזור להם.

ש. נעמן: אנחנו לא הצענו לבטל את סעיף 5(3) בקשר לתושב ארעי. יש פה שני סעיפים שהם מבחן של תושב או אזרח. אמרנו כי במקרה של תושב ארעי המנהל יתן לו רשיון זמני. יש פה סיכון קטן יותר.

הי"ר ח. גרוסמן: יכול להיות מקרה שמישהו בא כעולה מלכתחילה, ואחרי שבטרם את כל הקורסים ועבר, בכל-זאת יצא הקריטריון למתן הרשיון הוא מי שרוצה לעסוק בריפוי שיניים, ולא אם הוא רוצה להשאר בארץ או לא.

ש. נעמן: הייתי רוצה לסנוע ניצול, שמי שבא לחצי שנה יקבל רשיון קבע. לכן אני מציע להשאיר את הסעיף הזה.

ה. זיידל: כל מי שעסק פעם או עוסק בקליטת עליה יודע, כי ישנה החלטה של הממשלה לתת לכל האנשים שבאים כתושבים ארעים, זכויות מלאות של עולים, אם זה לגבי שיכון, משכנתאות וכדומה. בדרך-כלל 40%-30% הופכים לתושבים. עד עכשיו מדיניות זו הצדיקה את עצמה.

הי"ר ח. גרוסמן: הוועדה כבר הצביעה בענין זה וקיבלה את התיקון. נציג משרד המשפטים יכול לרשום זכות להסתייבות.

סעיף 5(2)(א), 5(2)(ב)

ח. שמעוני: אני מציע למחוק זאת, כי אני הצעתי לכלול זאת בסעיף 5(1)(ב).

הי"ר ח. גרוסמן: הצעתי בסעיף 5(1)(ב) לא נחקלה. אם התיקון שלך יתקבל בכנסת אז יהיה מקום לכך. תצטרך להגיש את ההסתייבות שלך בשני הסעיפים האלה כחבילה אחת.

ח. שמעוני:
זו הצעה שלי לסעיף זה.

הי"ר ח. גרוסמן:
בסעיף זה אין הסתייגויות, והתיקון שלך קשור להסתייגות שלך בסעיף ההוא.

סעיף 5(2)(א), 5(2)(ב) - אנשי

אני מודה ליועצים המשפטיים על ריכוז החומר.

המשיך בישיבה הבאה.

הישיבה נועלה בשעה 12.30